

Bijlage 2 bij brief 2017/1708

Informatiebrief: inhoudelijke informatie over het ontwerp dekkingsplan brandweer Zuid-Holland Zuid 2017.

Inleiding

Op 29 juni jl. heeft het algemeen bestuur van de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid ingestemd met het ontwerp dekkingsplan brandweer 2017. Het dekkingsplan is een wettelijk verplicht onderdeel van het beleidsplan veiligheidsregio dat eerder op 16 december 2016 door het algemeen bestuur is vastgesteld. Op basis van de Wet veiligheidsregio's (Wvr, artikel 14, lid 2a) bespreekt de burgemeester het ontwerp dekkingsplan met de gemeenteraad.

Doel

Het doel van deze brief is inhoudelijke informatie te verstrekken over het ontwerp dekkingsplan aan het lokaal bestuur ter ondersteuning van het overleg van de burgemeester met de raad zoals bedoeld in de Wvr.

Inhoud

Het ontwerp dekkingsplan brandweer 2017, is een herziening van het dekkingsplan 2012. Op basis van de huidige organisatorische context, landelijke ontwikkelingen, nieuwe technieken voor het bepalen van het brandrisicoprofiel en de uitkomst van wetenschappelijke onderzoeken zoals verwoord in het (TNO) rapport RemBrand, is het dekkingsplan 2012 geactualiseerd.

Een belangrijk gegeven is dat het aantal brandweerposten gelijk blijft. Er worden geen posten gesloten. Het algemeen bestuur acht het behoud van een fijnmazig netwerk aan brandweerposten noodzakelijk omdat dit in belangrijke mate bijdraagt aan de kwaliteit van de basisbrandweezorg.

De Wet veiligheidsregio's (Wvr) stelt (gedetailleerd) eisen aan de inrichting van de basisbrandweezorg en biedt tevens de mogelijkheid om daar bestuurlijk gemotiveerd van af te wijken. De Rijksoverheid beoogt hiermee dat het bestuur van de veiligheidsregio afwegingen maakt en besluitvorming toepast over het gewenste niveau van basisbrandweezorg en dit vastlegt in het dekkingsplan. Van de mogelijkheid tot bestuurlijk gemotiveerd afwijken is -zoals in iedere veiligheidsregio het geval is- gebruik gemaakt. Dit maakt dat het ontwerp dekkingsplan en de daarin beschreven uitgangspunten voor de basisbrandweezorg een 'maatkostuum' is voor de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. Het vormt daarmee tevens een instrumentarium waarmee verantwoording kan worden afgelegd aan de gemeentebesturen, burgers, het bedrijfsleven en de rijksoverheid.

Op welke aspecten het bestuur gebruik heeft gemaakt van haar bevoegdheden om bestuurlijk gemotiveerd af te wijken van wettelijke bepalingen en wat de organisatorische en operationele veranderingen in het dekkingsplan brandweer 2017 zijn

ten opzichte van het huidig dekkingsplan dat bestuurlijk is vastgesteld in 2012, zal hierna worden toegelicht.

Ad 1, Bestuurlijk gemotiveerd afwijken

Afwijking van gebouwtype afhankelijke tijdsnormen voor opkomst van de brandweer

Het Besluit veiligheidsregio's schrijft harde tijdsnormen als maximale opkomsttijd voor per gebouwtype.

Het algemeen bestuur heeft ervoor gekozen vast te houden aan de zogenaamde referentietijden Zuid-Holland Zuid. Deze referentietijden zijn eerder (dekkingsplan 2012) opgesteld en bestuurlijk vastgesteld. In de praktijk blijken deze referentietijden ZHZ maatschappelijk geaccepteerd en daarmee bestuurlijk verantwoorde tijdsnormen te zijn. Deze referentietijden Zuid-Holland Zuid worden ook voor het dekkingsplan brandweer 2017 gebruikt als rekenmethodiek.

Overschrijding van de wettelijke maximale opkomsttijd van 18 minuten.

Wettelijke norm is dat de maximale opkomsttijd van een basisbrandweereenheid 18 minuten bedraagt.

Een aantal objecten in Zuid Holland Zuid kunnen niet worden gehaald binnen de wettelijk bepaalde norm. Deze objecten zijn gelegen in twee geïsoleerde (natuur)gebieden, de Dordtse Biesbosch en het eiland Tiengemeten. Door afhankelijkheid van derden (veerdienst) kunnen deze objecten niet binnen de tijdslimiet van 18 minuten worden gehaald. Deze objecten zijn eerder (dekkingsplan 2012) specifiek beschouwd en aan een risicoanalyse onderworpen. De uitkomst is dat er ten aanzien van het uitvoeren van reddingen weinig kan worden gedaan gelet op kosten, effectiviteit en organisatorische haalbaarheid. Verder kan er pas na lange(re) tijd schade beperkend worden opgetreden. Deze overschrijding blijft geaccepteerd. Tegelijkertijd blijft de aandacht uitgaan naar het toepassen van extra preventieve maatregelen en het bevorderen zelfredzaamheid.

Afwijking op de gestandaardiseerde voertuigbezetting.

De wettelijke norm is dat een basisbrandweereenheid bestaat uit een bevelvoerder, een chauffeur die tevens voertuigbediener is en twee ploegen van twee manschappen (totaal 6 personen).

Als afwijking op deze norm is ervoor gekozen om afhankelijk van het brandrisicoprofiel met een variabele voertuigbezetting uit te gaan rukken. Dit vindt plaats met een ondergrens van vier personen én in aanwezigheid van een gekwalificeerd bevelvoerder en chauffeur. Aan deze nieuwe werkwijze is uitgebreid onderzoek voorafgegaan in de vorm van een pilot. Deze maatregel draagt bij aan het oplossen van het paraatheidsprobleem gedurende bepaalde momenten van de dag. Vooruitlopend op de definitieve vaststelling van het dekkingsplan heeft het algemeen bestuur van de veiligheidsregio ingestemd met de invoering van de mogelijkheid tot variabele voertuigbezetting op bepaalde posten.

Ad 2. Organisatorische veranderingen

Bepalen van het brandrisicoprofiel.

Met een nieuwe applicatie kunnen tegenwoordig meerdere bronnen worden geraadpleegd waardoor een nauwkeuriger beeld ontstaat van het brandrisicoprofiel en het sociaal woningbrandrisicoprofiel binnen de veiligheidsregio. Dit leidt tot een betere

onderbouwing van de voorgestelde keuzes op het gebied van basisbrandweezorg, acceptatie van restrisico en inzet van aanvullende of compenserende maatregelen indien er een verhoogd brandrisicoprofiel is of opkomsttijden niet kunnen worden gehaald. Omdat gebruikte data continue ververst, is er sprake van een dynamisch brandrisicoprofiel en kan zowel de basiszorg als op preventie gerichte acties sneller worden afgestemd op veranderingen.

Postdifferentiatie

Beter inzicht in het brandrisicoprofiel leidt tot inzicht in risicodifferentiatie van gebieden en daarmee tot een onderbouwde keuze voor het toepassen van differentiatie van brandweerposten. Deze opvattingen sluiten aan bij landelijke studies naar het effect van het toepassen wettelijke normen voor de basisbrandweezorg. Deze hebben aangetoond dat gebiedskenmerken meer bepalend zouden moeten zijn voor het inrichten van de basisbrandweezorg dan rigide wettelijke tijdsnormen. Dit heeft er toe geleid dat in het ontwerp dekkingsplan 2017 postdifferentiatie is doorgevoerd dat is afgestemd op het overheersend risicoprofiel waarbinnen een post zich bevindt. Vervolgens zijn daar de materiële- en personele arrangementen aan gekoppeld.

Landelijke rekenmethodiek en vervallen 1 minuutregeling

De brandweerdekking wordt berekend aan de hand van een landelijk toegepaste applicatie. Omdat regiogrensoverschrijdende afstemming verplicht is, zijn er landelijk afspraken gemaakt over de rekenmethodiek voor de opkomsttijden van de brandweer. Dit heeft geleid tot de volgende tijdsnormeringen:

- 1,5 minuut voor een gekazerneerde post (posten Dordrecht)
- 4,5 minuten voor een vrijwilligerspost (alle overige posten).

Voorts vervalt de 1 minuut regeling voor verzorgingsgebieden van een post. Deze gemeentegrens georiënteerde regeling hield in dat opkomst van een andere dan de 'gemeentelijke' post significant sneller moest kunnen zijn (> 1 minuut). Handhaven van deze regel past niet meer binnen het beeld van een regionaal brandweerkorps.

Ad. 3 Operationele veranderingen

Aanpassingen verzorgingsgebieden posten

De tijdsnormering van opkomsttijden (referentietijden ZHZ) én de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de meest optimale brandweezorg voor de gehele regio Zuid-Holland Zuid, waarbij de post die het snelst op de plaats van het incident kan zijn gealarmeerd wordt, heeft door het vervallen van de '1 minuutregeling' geleid tot enkele verschuivingen van verzorgingsgebieden van posten. De verschuivingen hebben een relatie met de beschikbare infrastructuur en of de ligging van een post. Ondanks dat verschuiving van verzorgingsgebieden doorgaans gepaard gaan met emoties, is het voor de meest optimale basisbrandweezorg belangrijk om hier bestuurlijk aan vast te houden. Deze wijzigingen hebben ten aanzien van communicatie met posten en de gemeentelijke colleges, een zorgvuldige aanpak gehad.

Risico van uit of toetredende gemeenten

Ten tijde van het opstellen van het ontwerp dekkingsplan 2017 loopt er een discussie over de mogelijkheid van het uit- of toetreden van gemeenten in de veiligheidsregio. Dit heeft consequenties voor de basisbrandweezorg. Binnen het algemeen bestuur is vastgesteld dat in het geval dat dit zich daadwerkelijk voordoet, het pragmatisch is de basisbrandweezorg opnieuw te berekenen en af te stemmen met de gemeenteraden die direct grenzen aan de uit- of toetredende gemeenten.

Meldkamer vertragingstijd

Operationele grenzen gelden ook tussen veiligheidsregio's onderling. De snelste basisbrandweereenheid biedt de eerste hulp, ook als deze uit een buurregio komt. Doordat veiligheidsregio's tot nu toe nog eigen meldkamers hadden, werd rekening gehouden met tijdsverlies als gevolg van afstemming tussen meldkamers. Met de fusie van de meldkamers van VRR en ZHZ vervalt dit tijdsverlies en kunnen kleine aanpassingen in het dekkingsplan wenselijk zijn. Ook in dit geval is het pragmatischer de basisbrandweezorg opnieuw te berekenen en af te stemmen met uitsluitend de betreffende gemeenteraden.

Financiële gevolgen van het dekkingsplan brandweer 2017

De realisering en uitvoering van de basisbrandweezorg zoals beschreven in het dekkingsplan 2017, alsmede de overige (bestaande) vormen van risicoprofiel gerelateerde specialismen, kunnen worden gerealiseerd binnen de beschikbaar gestelde budgetten.